

● У Лондане закончыў ра-
боту Нацыянальны кангрэс за
разабраенне і мір. На заключ-
ным пасяджэнні выступіў цёп-
ла сустрэты дэлегатамі прэзі-
дэнт-выканаўца Сусветнага Са-
вета Міру прафесар Дж. Бер-
нал.

У прынятай рэзалюцыі кан-
грэс заявіў, што галоўнай
задачай прыхільнікаў міру
павінна стаць спыненне халод-
най вайны і скарачэнне ваен-
ных расходаў.

● Першую водную пера-
шкоду — раку Іўдэль пера-
адолеў самы паўночны ў на-
шай краіне газоправод Іг-
рым-Сяроў, па якім ужо ў
1965 годзе з Цюменскай воб-
ласці прыйдзе газ на прамы-
словы Урал.

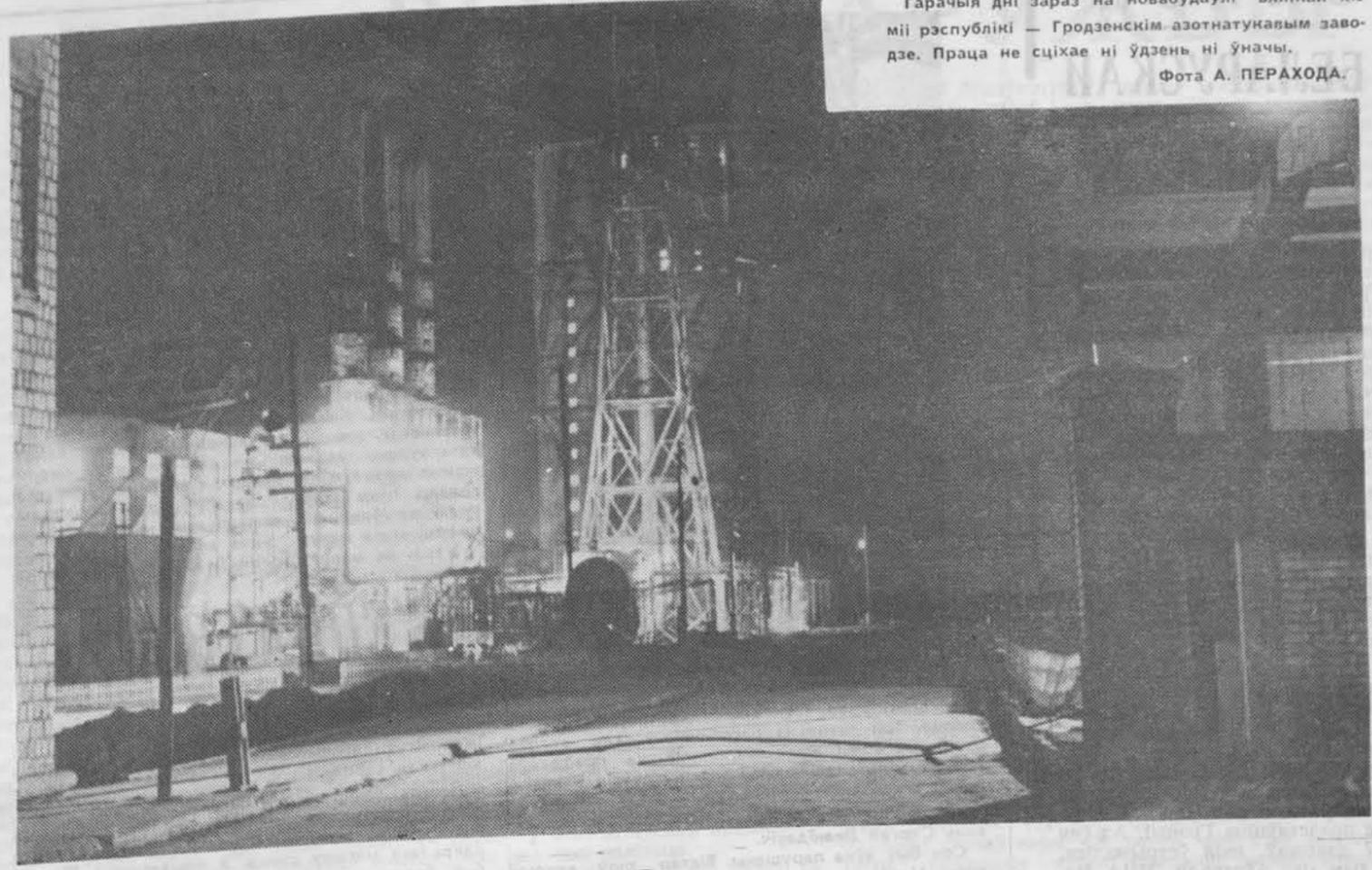
● Ігнаруючы шматлікія
пратэсты дэмакратычнай гра-
мадскасці краіны, урад Фран-
цыі падпісаў так званы «фран-
ка-іспанскі фінансавы прата-
кол», паводле якога Іспанія
даецца пазыка на суму 750
мільёнаў франкаў.

● Па Першамайскай вуліцы
ў Оршы ў трохпавярховым буды-
нкі адкрылася новая палі-
клініка. Тут дзесяткі добра
абсталяваных урачэбных кабін-
етаў, шмат розных працэдур-
ных пакояў.

● Добры падарунак атры-
малі спартсмены і фізкульту-
рнікі Гродна. У раёне вуліцы
Горкага збудзены ў эксплуата-
цыю новы стадыён «Чырво-
ны сцяг». Яго трыбуны ў вы-
глядзе амфітэатра разлічаны
на 15 тысяч гледачоў.

● У горадзе беларускіх
нафтабудаўнікоў пачала ра-
боту дзіцячая музычная шко-
ла. Шэсцьдзесят дзяцей рабо-
чых займаюцца тут па класу
баяна, фартэпіяна і домры.

● Гомельскі драматычны
тэатр адкрыў свой дзесяты
тэатральны сезон прэм'ерай
«Інтэрвенцыя». Усяго ў гэтым
сезоне Гомельскі тэатр уклю-
чыў у свой рэпертуар 17 спек-
такляў.

Гарачыя дні зараз на новабудаўлі вялікай хі-
міі рэспублікі — Гродзенскім азотнававым заво-
дзе. Праца не сціхае ні ўдзень ні ўначы.
Фота А. ПЕРАХОДА.

Голас Радзімы

ВЫДАННЕ БЕЛАРУСКАЙ СЕКЦЫІ САВЕЦКАГА КАМІТЭТА
ПА КУЛЬТУРНЫХ СУВЯЗЯХ З СУАІЧЫНІКАМІ ЗА РУБЯЖОМ

Лістапад 1963 г.

Год выдання 9-ы

93 (778)

ВАКОЛ БЕЛАРУСКАЙ ПАПРАЎКІ

НА ГЕНЕРАЛЬНАЙ СЕСІІ ААН

Сыр-бор, як кажуць, разга-
раўся яшчэ ў час абмеркавання
праекта Дэкларацыі аб ліквіда-
цыі ўсіх відаў расавай дыскры-
мінацыі ў Трэцім камітэце. І ўсё
пачалося з папраўкі, якую ўнес-
ла беларуская дэлегацыя. Адзін

з пунктаў, а больш дакладна
пункт 3, у артыкуле 9 праекта
дэкларацыі, быў прапанаван у
такой рэдакцыі: «Каб ажыцця-
віць мэты і прынцыпы гэтай дэ-
кларацыі, усе дзяржавы павін-
ны прыняць неадкладныя і пазі-
тыўныя меры, уключаючы за-
канадаўчыя і іншыя меры, для
праследавання і аб'яўлення па-
за законам арганізацый, якія
падбухторваюць да насілля або
ўжываюць насілле з мэтай дыс-
крымінацыі па адзнацы расы,
колеру скуры або этнічнага па-
ходжання». Гэта таго-сяго зада-
вальняла.

справе з'яўляецца натхніцелем
і арганізатарам палітыкі раса-
вай дыскрымінацыі. І прадстаў-
нікі беларускай дэлегацыі ў
Трэцім камітэце ўнеслі дапаў-
ненне, якое патрабуе прыняцця
заканадаўчых і іншых мер для
праследавання і аб'яўлення па-
за законам арганізацый, якія не
толькі падбухторваюць да на-
сілля або ўжываюць насілле,
але і заахвочваюць расавую дыс-
крымінацыю. Гэта папраўка
была сустрэта ў штыкі дэлега-
цыяй ЗША. Яе прадстаўнік за-
явіў, што яны будуць галаса-
ваць за дэкларацыю ў цэлым,
толькі пры той умове, калі бе-
ларуская дэлегацыя зніме сваю
папраўку, і звярнуўся з заклі-
кам у імя таго, каб захаваць ад-
надушнасць пры прыняцці та-

кога важнага дакумента, згадзіц-
ца з іх прапановай.

Які ж матыў выстаўляўся?
Бачыце, папраўка, якую ўнесла
беларуская дэлегацыя, быццам
бы не ўзгадняецца з заканадаў-
ствам ЗША, і асабліва з закана-
даўствам некаторых штатаў.

Згадзіцца з прапановай прад-
стаўніка ЗША азначала не што
іншае, як аслабіць дэкларацыю,
адкрыць пралаз для расістаў.
Абмеркаванне праекта дэклара-
цыі вельмі зацягнулася, бо
прадстаўнікі ЗША і іх прыхіль-
нікі праявілі ўпартае супраціў-
ленне. Шэсць разоў давлялося
выступаць прадстаўніку Белару-
сі ў камітэце, каб паказаць не-
(Заканчэнне на 2-й стар.).

Але такая рэдакцыя пункта 3
не закрывала ўсіх шчылін для
расістаў, давала магчымасць для
дзеянасці тых, хто знаходзіцца
звычайна ў ценю і на самай

- Суржыкі:**
- Пасля выстоалаў у Даласе...
 - Прапанова Беларусі ў ААН прынята.
 - Сэрца не білася 43 хвіліны.
 - Горад узняўся з руін.
 - Прывітанне юбіляру.

ЗАБОЙЦЫ КЕНЕДЗІ ХАВАЮЦЬ КАНЦЫ Ў ВАДУ

НЬЮ-ІОРК, 25 лістапада. «Такім чынам, справа
закрыта» — гэтымі словамі завяршыў прэс-канферэнцыю ў Да-
ласе паліцэйскі капітан Фрыц, які паведаміў рэпарцёрам аб
тым, што падазраваемы ў забойстве Кенедзі Лі Освальд памёр
ад агнястрэльнай раны ў тым жа самым шпіталі, у якім 48
гадзін назад памёр прэзідэнт Злучаных Штатаў Амерыкі.

Падзеі, якія напярэднічалі гэтай прэс-канферэнцыі, разві-
валіся наступным чынам. Яшчэ напярэдадні было аб'яўлена,
што раніцай 24 лістапада паміж дзесяціцю і адзінаццаціцю га-
дзінамі Освальд будзе пераведзены ў другую турму і што гэты
«аперацыя» будзе паказана па тэлебачанню. Па тэлебачанню
загадзя быў паказаны план калідораў турмы, па якіх правядуць
Освальда да браніраванай машыны. Паліцэйскі начальнік за-
Освальда да браніраванай машыны. Паліцэйскі начальнік за-
явіў, што на Освальда можа быць зроблены замах. Улады па-
клапаціліся пават аб тым, каб шпіталь прыслаў «на ўсялякі
выпадак» машыну «хуткай дапамогі». Усе гэтыя прыгатаванні
многім здаліся незвычайнымі і дзіўнымі. Вядома, як старання
і паспяхова ахоўваюць паліцэйскія амерыканскага гангстэра
Валачы. А тут, у Даласе, паліцыя загадзя аб'яўляе гадзіны і
падрабязны маршрут, па якому павязуць зняволенага.

На досвітку тры тэлевізійныя камеры. Паліцэйскія прыдзір-
ліва правяралі ў журналістаў пасведчанні асобы, акружылі
будынак турмы, расставілі варту на бліжэйшых вуліцах, ша-
рэнгамі выстраіліся ў турэмных калідорах.

Мільёны людзей ва ўсіх канцах Амерыкі прыпалі да сваіх
тэлевізараў. Вось мы ўбачылі на экране Освальда. Яго вялі двое
агентаў у цывільным, за імі ішлі ўзброеныя паліцэйскія. Вось
ад групы рэпарцёраў і паліцэйскіх аддзяліўся нейкі чалавек і
пайшоў насустрэч Освальду. Агенты нават не паглядзелі на

яго. Вось ён падышоў да яго ўшчыльную, і яго спіна схавала
ад нас Освальда. Нечакана мы пачулі выстрал.

Гэта было прароблена з такім спакойным разлікам, што
фотарэпарцёры паспелі зрабіць некалькі здымкаў, якія апублі-
кавалі ў газетах. Вось здымак, дзе Освальд з нейкай дзіўнай
усмешкай глядзіць на чалавека, які да яго падыходзіць. Вось
здымак, дзе відаць, як гэты чалавек накіраваў на Освальда
пісталет, а паліцэйскія глядзяць у другі бок.

Так здзейснілася халоднае і цынічнае забойства ў турме,
літаральна на вачах у мільёнаў узрушаных гледачоў. Так за-
бойцы апусцілі заслон над змовай, ахвярай якой стаў прэзі-
дэнт Кенедзі.

Освальда забіў жыхар горада Даласа Джэк Рубі, 52-гадо-
вы ўладальнік начных клубаў. Минулае яго даволі цёмнае. Ён
добра вядомы паліцыі Даласа, якая арыштоўвала яго шэсць
разоў. Аднак Рубі ні разу не трапіў на лаву падсудных. Вось
і цяпер ужо шэсць адвакатаў заяўляюць, што яны бяруць на
сябе абарону Рубі. Чыясьці моцная рука накіравала іх да га-
радскага пракурора, паабяцаўшы любую колькасць грошай
для таго, каб Рубі і на гэты раз застаўся на волі. Не выпад-
кова ўсе шэсць адвакатаў у адзін голас заявілі, што яны гато-
вы ўнесці за Рубі лобы грашовы заклад, неабходны для таго,
каб вызваліць яго да судовага разбору. І яшчэ адна загадка-
вая дэталі: служачы клуба, які належыць Рубі, сказаў рэпар-
цёрам, што два тыдні назад ён бачыў свайго гаспадара ў кам-
паніі Освальда.

Сягоння мільёны амерыканцаў пытаюцца: хто правёў Рубі
ў турму, якая так старанна ахоўвалася? Каму спатрэбілася
ўбраць Освальда, адзінага чалавека, арыштаванага па падаз-
(Заканчэнне на 4-й стар.)

Два салдаты з групы савец-
кіх войск у Германіі вырата-
валі пенсіянера Альберта Дэм-
боўскі, лодка якога перакулі-
лася на вялікім возеры Цэмзее
каля Патсдама. На здымку:
А. Дэмбоўскі дзякуе мужчынам і
знаходлівым савецкім воінам
В. Н. Штэфану (злева) і Я. Г.
Яцэнку.
Тэлефота АПН—ТАСС.

ВАКОЛ БЕЛАРУСКАЙ ПАПРАЎКІ

(Пачатак на 1-й стар.)

грунтоўнасць аргументаў, выстаўленых прадстаўніком ЗША. Трэці камітэт большасцю галасоў усё ж прыняў артыкул 9 дэкларацыі з тэкстам беларускай папраўкі. Устрымалася 17 дэлегацый. Выступіўшая прадстаўнік ЗША ў Трэцім камітэце з напукным жаледам гаварыла аб быццам бы парашанай аднадушнасці з-за няўступчывасці і незгаворлівасці беларусаў. Гэты жаль выказаўся і ў амерыканскім друку.

Даволі даўная логіка! Інтэрэсы многіх мільёнаў людзей, якія пакутуюць ад бяспачнасці расістаў, ставяцца ў залежнасць ад устаноўленых несправядлівых законаў.

І вось, нарэшце, 20 лістапада было назначана пленарнае пасяджэнне XVIII сесіі Генеральнай Асамблеі ААН для зацвярджэння тэксту дэкларацыі. Самі прадстаўнікі ЗША спачатку не адважыліся выступіць. Гэту незайздорную ролю на сябе ўзяла прадстаўніца Грэцыі. Ад імя 17 дзяржаў, якія ўстрымаліся, ў тым ліку Аўстраліі, ЗША, Вялікабрытаніі, яна ўнесла прапанову, зноў жа быццам бы з мэтай захавання аднадушнасці і аднагалоснасці пры прыняцці такога важнага дакумента, замяніць словы «заахвочваюць расавую дыскрымінацыю» словамі «падбухторваюць да расавай дыскрымінацыі». Прыняцце прапановы прадстаўніцы Грэцыі азначала б, што дзяржавы вызваляюцца ад прыцягнення да адказнасці тых, хто заахвочвае расістаў, у тым ліку пры дапамозе фінансавання. Тое, што была зроблена яшчэ адна спроба аслабіць дэкларацыю, наўрад ці здзівіла каго. Выклікала здзіўленне іншае, што гэта рабілася перад самым галасаваннем. Як вядома, згодна з працэдурай ААН, любая папраўка павінна ўносіцца ў пісьмовым або вусным выглядзе за 24 гадзіны да галасавання. Савецкі прадстаўнік Марозаў, указваючы на гэты беспрэцэдэнтны выпадак, заявіў, што савецкая дэлегацыя не можа згадзіцца з унесенай папраўкай і будзе галасаваць за пункт 3 артыкула 9 у такім выглядзе, як ён прыняты Трэцім камітэтам.

Дэлегацыя ЗША і яе прыхільнікі ўбачылі, што з іх выдумкі нічога не атрымаецца. І незалежна ад таго, будуць яны галасаваць супраць ці не, тэкст дэкларацыі будзе прыняты. І яны могуць паўстаць у вакал сусветнай грамадскай думкі ў непрыглядным стане. І на адноўленым пасля абеду пасяджэнні прадстаўнік Аўстраліі ад імя сваёй дэлегацыі і ад імя дэлегацыі Грэцыі і іншых згадзіўся зняць унесенаю папраўку.

Праект Дэкларацыі аб ліквідацыі ўсіх відаў расавай дыскрымінацыі, прыняты Трэцім камітэтам, з унесенымі дапаўненнямі Аргенціны быў аднагалосна адобраны.

Са сваімі тлумачэннямі выступіла большасць прадстаўнікоў краін, у якіх выклікала такое замяшанне беларуская папраўка. Сярод іх быў і пасол ЗША ў ААН Э. Стывенсан. Тлумачэнні гэтыя прыкладна зводзіліся да таго, што быццам бы трэці пункт 9 артыкула дэкларацыі супярэчыць свабодзе слова і заканадаўству, устаноўленаму канстытуцыйнай і вярхоўным судом ЗША. Нічога сабе свабода слова і заканадаўства, калі яны выкарыстоўваюцца для прыняцця і зняцця людзей іншай расы, для пазбаўлення іх элементарных чалавечых правоў і магчымасці прымаць актыўны ўдзел у грамадскім жыцці, вучыцца навуку і белымі ва ўніверсітэтах, школах! Той, хто не на словах, а сапраўды гатовы да барацьбы з расавай дыскрымінацыяй, не можа бяцца рашучых і паслядоўных мер.

А. СЯЎРУК.

СЭРЦА Б'ЕЦЦА ЗНОЎ...

— Віктар? А, Віктар? Некалькі разоў ён злёгка патрос за плячо хлопца. Той павольна расплюшчыў свае вялікія блакітныя вочы, абякава глянуў на прафесара і таксама не спяшаючыся апусціў доўгія бялявыя вейкі.

— Ды прачніце ж, гультай!—працягваў настойваць Сяргей Леанідавіч.

Сон быў яўна парушаны. Віктар зноў адкрыў вочы. Цяпер ужо ў іх святлілася думка.

— Ах, гэта вы... Слабая ўсмішка кранула бледныя губы маладога чалавека. Ён паспрабаваў прыўзняцца, але Лібаў спыніў яго:

— Ляжы, ляжы спакойна.

Паправіў падушку, запытаўся:

— Ну як адчуваеш сябе?

— Дрэнна спаў уначы. А ў астатнім—усё нібыта добра.

— Рад за цябе. Калі паправішся, чым займацца думаеш?

— Я тэхніку скончыў. Выкладчыкам буду.

— Жадаю ўдачы.

Прафесар вышаў з палаты. Наогул, Сяргей Леанідавіч задаволены станам Віктара Л. Гэты хлопец дваццаці аднаго года ад роду вольна ўжо больш паўмесяца акружаны асаблівай увагай і клопатамі работнікаў аддзялення грудной хірургіі пятай клінічнай бальніцы горада Мінска. Тут ляжыць многа хворых, якія перанеслі самыя складаныя аперацыі, у большасці на сэрцы. Але гэты—асаблівы, адзіны ў сваім родзе. І вось чаму.

...У той дзень у Віктара спынілася сэрца. Чалавек памёр. Гэта канстатавалі і ўрачы, і адпаведныя прыборы.

Але прафесар Сяргей Леанідавіч Лібаў разам са старэйшым навуковым супрацоўнікам Міхаілам Рафаілавічам Ракіцкім і анестэзіёлагам дацэнтам Іванам Зіноўевічам Кляўзунікам вырашылі паспрацаваць яшчэ са смерцю.

Справа ў тым, што сучасная медыцынская навука настойліва займаецца вырашэннем праблемы выяўлення хворых са стану так званай клінічнай смерці. У нас у краіне многа і плённа папрацаваў у гэтай галіне маскоўскі прафесар Нягоўскі. Яшчэ ў час Айчынай вайны ён практычна даказаў магчымасць падобнага ажыўлення.

Метадыка ажыўлення, распрацаваная прафесарам Нягоўскім, заключаецца ў прамым масажы сэрца, пераліванні насычанай кіслародам крыві ў артэрыі і ўвядзенні ў сэрца розных лекавых рэчываў, якія, аднаўляючы яго дзейнасць.

Пры гэтым лічыцца, што раптам спыненае сэрца павінна быць «пушчана ў ход» на працягу пяці-шасці мінут. Не больш. Інакш загінуць клеткі, галаўнога мозга—самыя адчувальныя і жыццёва неабходныя. Каб падтрымаць больш доўгае захаванне іх, ужываецца адкрыты масаж сэрца. Устаноўлена таксама, што стан клінічнай смерці можна прадоўжыць нават да 10 мінут, калі ахладзіць цела хворага да 30 градусаў. Але выпадкі ажыўлення пасля дзесяці мінут клінічнай смерці—гэта пакуль яшчэ вялікая рэдкасць.

І тым не менш Сяргей Леанідавіч Лібаў выра-

шыў паспрабаваць шчасця. Прычым ён праланаваў прыцыпова новы варыянт ажыўлення. Які іменна? З дапамогай асаблівага прыбора — «штучнае сэрца».

Пакуль канчаткова рыхтаваўся апарат і насычалася ў ім кіслародам кроў, рабіліся, хоць і не эфектыўныя, звычайныя меры ажыўлення без адкрытага масажу сэрца. У прыватнасці, Віктару быў уведзены гепарын—лікарства, якое перашкаджае згортванню крыві.

Прайшло 38 мінут. І вось ужо ўключана «штучнае сэрца». Але электракардыёграфы—апараты, якія рэгіструюць сэрца,—працягваюць чарціць на стужцы абсалютна роўную лінію. Маўчыць, не працуе сэрца.

Яшчэ мінута, другая, трэцяя. Без перамен. Чацвёртая, пятая. Усё тое ж... Але што гэта? На шостай мінуте на стужцы электракардыёграфа выразна праступае першая зазубрынка. Гэта знак самастойнага скарачэння сэрца. А вось і яшчэ. Яшчэ. Сэрца ажыло! Пакуль яшчэ яго энергіі зусім недастаткова для падтрымання жыцця. Але з кожнай секундай яно набірае тэмп, б'ецца ўсё больш выразна, раўней...

Усяго восемнаццаць мінут працавала штучнае сэрца. Але яно цалкам аднавіла дзейнасць сапраўднага. Крывяны ціск стаў нармальным: 120/60. Апарат па загаду прафесара Лібава быў адключаны.

Праз суткі Віктар апытомяўся. З таго часу мінула ўжо больш двух тыдняў. Віктар нічога не памятае аб тым, што адбылося з ім. Нават не здагадваецца аб тым, што навука і залатыя рукі людзей у белых халатах адраділі яго да жыцця.

А. ХАРКЕВІЧ.

г. Мінск.

На здымку: прафесар С. Л. Лібаў дае інтэрв'ю па тэлефоне адной з газет Будапешта.

«МІНСК» БУДУЕЦЦА

Як паведамаўся ў нашай газеце, у Маскве на вуліцы Горкага, поблізу Беларускага вакзала, узводзіцца дзесяціпавярховы будынак гасцініцы «Мінск». Цяпер на будаўніцтве гарачая пара.

Праблема будаўнічага ўчастка С. Уткін раскажаў:

— Калектыў рабочых працуе напружана. Пасляхова закончаны будаўнічыя работы. Пойным ходам ідуць аддзелачныя. Іх вядзе праслаўлены калектыў СМ-86 трэста «Масад-дзелбуд-4», які ўдзельнічаў у будаўніцтве такіх выдатных будынкаў сталіцы, як гасцініца «Юнацтва», гарадскі Палац піянераў і іншыя. Тынкоўчыкаў ужо змянілі маляры. Ідзе афарбоўка памяшканняў, націла паркету.

— Мы ставілі сваёй задачай, — сказаў аўтар праекта будынка А. Аркін, — каб гасцініца «Мінск» была не толькі зручнай, але і прыгожай. Для яе аддзелі выкарыстаны найвышэйшы аддзелачны матэрыялы. Упершыню, напрыклад, для абліцоўкі фасадаў выкарыстаны белы цэмент і шкло розных адценняў. Гэты матэрыял не толькі больш трывалы ў параўнанні з раней ужыванай мармуровай крошчэкай, але і дазваляе рабіць фасад больш прыгожым. Прыгожа выглядае цэнтральная лесвіца, выкананая са шклапластыкаў. Уздойж дзвюх іншых лесвіц працягнуліся вялікія маляўнічыя вітражы. Для абліцоўкі калон рэстарана ўжыты чорныя пластыкі.

Многае ў новай гасцініцы будзе нагадваць аб Беларусі. Падлогу ў холах, на лесвіцы і ў нумарах пакрыюць дываны з беларускім нацыянальным арнамантам. Іх зробіць Віцебскі дывановы камбінат. На Ашанскім ільвокамбінате заказаны абрусы для рэстарана, вялікая парцэла для банкетнай залы і пакрывалы для ложкаў. Усе яны будуць выкананы ў беларускім стылі.

Пасуду для рэстарана вырабіць Барысаўскі шклозавод імя Дзяржынскага, шклозавод «Нёман» і Мінскі фарфора-фаянсавы завод. Беларускія нацыянальныя сувеніры ўпрыгожаць многія памяшканні гасцініцы. Мінскі Дом мадэляў рытуэ мадэлі адзення для афіцыйнага рэстарана, а містакі — беларускія зэстамы для ўпрыгожання нумароў.

СЁННЯ

Гутарка са старшынёй Гомельскага гарвыканкома В. К. ЯКАВЕНКАМ

НА ЗДЫМКАХ: 1. Мітынг працоўных Гомеля, прысвечаны 20-годдзю вызвалення Гомеля ад нямецка-фашысцкіх захопнікаў. 2. Новы жылы дом па праспекце імя Леніна. Фота Ч. МЕЗІНА. Фотакроніка БЕЛТА.

26 ЛІСТАПАДА 1943 года громам гарматнага салюта Масква абвісцела савецкаму народу аб вызваленні ад фашысцкіх захопнікаў горада Гомеля. З бязмежнай радасцю сустракалі гамельчане сваіх вызваліцеляў—воінаў Савецкай Арміі, слаўных беларускіх партызан і гераічных падпольшчыкаў. Гэты дзень з'явіўся пачаткам вызвалення Беларусі ад ворага.

У слаўны летатні барацьбы з фашызмам увайшлі падзвігі многіх тысяч гамельчан. У сучасных межах нашай вобласці дзейнічалі дзесяткі падпольных гаркомаў і райкомаў партыі, партызанскіх брыгад і асобных атрадаў. Тысячы гамельчан абаранялі Маскву і Ленінград, стаялі на смерць ля берагоў Волгі, штурмавалі Берлін. За мужнасць і адвагу ў баях за Радзіму больш чым 60 жыхарам Гомельшчыны прысвоена званне Героя Савецкага Саюза. Імямі герояў-воінаў і партызан названы многія вуліцы, школы, параходы, у іх гонар устаноўлены помнікі і мемарыяльныя дошкі. На брацкай магіле ў цэнтры Гомеля гарыць вечны агонь.

Дваццаць год таму назад Гомель ляжаў у руінах. Цяжка было на першых парах. Людзі жылі ў зямлянках, у разбураных каробках дамоў. Уся краіна прышла на дапамогу гамельчанам. Гомель адраджаўся, аднаўляўся, ператварыўся ў велізарную будаўнічую пляцоўку. Асабліва ён пераўтварыўся за апошнія дзесяцігоддзе. У корані змянілася структура прамысловасці. Выраслі новыя, адноўлены і пашыраны ранейшыя

«ВУТКА» З ЛЮДАЕДАМ

У адзін цудоўны дзень — дакладней, у адну непагодную раніцу — увагу рымскіх грамадзян прыцягнулі шматлікія пракламацыі, напісаныя ад рукі чарнілам на паперы бруднаватага колеру. Міркуючы па подпісу нейкага «грамадзянскага камітэта маладых католікаў», рука была «боская». Папера належала да таго гатунку, што ўсе сцерліць. Чарніла аказалася з тых, што і белае зробіць чорным. Пракламацыі гаварылі літаральна наступнае: «Закон камуністычных джунгляў у Афрыцы. 20 місіянераў з'едзены камуністамі-канібаламі» (1).

воленыя погляды, якія яны кідаюць на Афрыку ў пералынку паміж дзюмамі галівамі за яе. Дзейны рымскі «грамадзянскі камітэт» лічыць, і не без падстаў, што аднымі малітвамі сыты не будзеш. Але толькі ж у вутках, тым больш прапагандысцкіх, выратавання тансама не будзе. Яны ж не гусі, якія выратавалі Рым.

І. ГАРЭЛАУ.

Місіянеры, дарэчы, не намаліваны. Ці то таму, што іх наогул ніколі не існавала, ці то таму, што іх з'елі. Нават партрэта не было з яго пісаць. З'елі — і ўсе тут! З усімі іх патрахамамі: бібліяй і дубінкай, крывам і пісталетам. Супакой, гаспадар, іх абудныя (у чужых краінах) душы! Аміны!

Падрабязнасцей «банкета» не прыводзілася. «Камітэт», напэўна, разлічваў, што спагадлівае ўвядзенне чытачоў, выхаваных на крывава-фантастычных коміксах-небыліцах, даможа недастаючыя ў карціне дэталі.

Лаканічны жанр прапагандысцкай вуткі прыйшоўся, відаць, да густу «маладым католікам». Таксама, як ён прыходзіўся да густу іх духоўным бацькам, якія, дарэчы сказаць, і вынайшлі вутку з людаедамі. Гэта ж іменна яны пісалі ў дваццатых гадах опусы прыкладна такога зместу: «У Савецкай Расіі камуністы ядуць людзей. Ядуць іх сістэматычна, па дарозе ў агітпункт».

Бацькам прыйшло ў галаву зрабіць камуністаў канібаламі. Маладое каталіцкае кодла зрабіла ўсе наадварот. «Канібалаў», узятых напакат з галівудскіх баявікоў «на афрыканскія тэмы», яны назвалі камуністамі. Чаму? Ды па закону спадчыннасці, верагодна. Антыкамуністычнаму, дарэчы сказаць, закону, а ў дадатак і каланізатарскаму.

Афрыка абудзілася — гэта агульнавядома. І, абудзіўшыся, яе народы самым рашучым чынам папрасілі каланізатараў са свайго кантынента. Аднак каланізатары зусім не хочуць выканаць гэту рашучую «просьбу» народаў. Усімі праўдамі і няпраўдамі яны лезуць назад, каб ад нячыстага свайго сэрца прапанаваць афрыканцам сувеніры старых кайданаў у абмен на зноў заваяваную народамі свабоду і суверэннасць. Сваймі былымі забам яны спрабуюць усучыць пернік, які на паверку аказваецца бізуном, і біблію. Іменна такая палітыка называецца імі «высакароднай цывілізаванай місіяй» Зада.

Сімпацыі і погляды герояў нашага фельетона — «маладых католікаў» — відавочныя; ва ўсякім выпадку, відавочныя тым незада-

Н ЯЛЁГКІ і складаны шлях прайшоў Вісарый Сцяпанавіч Гарбук. Яшчэ ў сярэдзіне трыццатых гадоў, калі вучыўся на літаратурным факультэце педінстытута імя Горкага, ён быў членам літаратурнага аб'яднання пры Саюзе пісьменнікаў БССР, змяшчаў свае патэтычныя творы на старонках маладзёжных газет і альманахаў. Але не суджана яму было тады ажыццявіць многія свае творчыя планы.

Усю ваіну, ад першага да

Пераможца міжнароднага конкурсу імя Маргарыты Лонг і Жака Цібо савецкай скрыпачка Ірына Бачкова, Фотэхроніка ТАСС.

Забойцы Кенедзі хаваюць канцы ў ваду

(Пачатак на 1-й стар.)

рэню ў забойстве прэзідэнта? Чаму так паспешліва «закрылі справу» аб гібелі прэзідэнта тэя, каму даручана было гэту справу старанна расследаваць?

Адказ можа быць толькі адзін: гэта зрабілі тэя ж самыя людзі, якія падрыхтавалі і зрабілі гнюснае забойства прэзідэнта, зрабілі тэя ж самыя «ультра», якія спрабуюць цяпер зваліць віну за гібелі прэзідэнта на амерыканскіх камуністаў і членаў арганізацыі «За разумную палітыку ў адносінах да Кубы».

Освальд памёр, не прызнаўшы за сабой ніякай віны. «Суд, які паказаў бы вінаватасць або дачыненне Освальда да забойства, цяпер ніколі не адбудзецца», — піша газета «Нью-Йорк таймс».

Пасля расправы над Освальдам, зробленай у чыста гангстэрскім стылі, у мільёнаў амерыканцаў, паводле слоў той жа «Нью-Йорк таймс», умацавалася перакананне ў тым, што смерць прэзідэнта звязана з пэўнага роду змовай. Вось што расказвае карэспандэнт гэтай газеты, які гутарыў з многімі простымі амерыканцамі:

— Я ўвесь час думала, што за замахам на прэзідэнта гоіцца шгосьці яшчэ — сказала мне адна жанчына. — Забойства ў турме пацвердзіла мае падзэрэнні. Камусьці трэба было, каб Освальд замаўчаў назаўсёды.

Афіцыянтка кафэ сказала:

— Я не веру, што замах быў зроблены адным толькі чалавекам.

«Многія людзі, з якімі я гутарыў, — працягвае карэспандэнт, — не вераць у тое, што забойства было падрыхтавана і зроблена адным шалёным...»

«... Прахожы на Таймс-сквер, — расказвае карэспандэнт газеты «Геральд трыбюн», — які толькі што пачуў аб забойстве Освальда, задаў пытанне, якое сягоння на вуснах у мільёнаў амерыканцаў:

— Куды ідзе наша краіна?».

Нахабства тых, хто распараджаецца ў Даласе, здаецца неверагодным, лёгкадумнасць адказваючых за чалавека, абінавачанага ў такім злачыстве, жахлівае. Але ў сапраўднасці гарадскія ўлады Даласа, якія арганізавалі перавозку Освальда з адной турмы ў другую, дзейнічалі так, як дзейнічаюць звычайна ў ЗША апекуны і саудзельнікі гангстэраў, якія мноства разоў хавалі канцы дэтных спраў.

Аднак трэба меркаваць, што на гэты раз яны пралічыліся. Справа аб забойстве Кенедзі на гэтым не скончылася. Значэнне і маштабы гэтай справы вельмі вялікія. Яна толькі пачалася. І гэта будзе працэс над чорнай рэакцыяй, над агіднасцю расізму, над ганьбай Амерыкі!

В. СТЭЛЬНІКАУ.

ПІСЬМЕННІК МУЖНАГА ЛЁСУ

апошняга дня, В. Гарбук прайшоў салдатам-санітрам. Ён марыў аб тых шчаслівых днях, калі гераічныя савецкі народ пераможа ворага і можна будзе заняцца літаратурнай працай, рыхтаваўся да гэтай працы, вёў франтавыя запісы. У сваім дзёніку ў кастрычніку 1943 года ён пісаў: «Пачалося вызваленне маёй радзімы. Доўгачаканае стала сапраўднасцю, Перажываю дні бурнага душэўнага ўздыму. Як жыўся, паўстаюць перад вачыма хвалюючыя накіды фантазіі: школа, літаратура, любімая праца настаўніка, творчасць...»

Ды і тут яму не пашанцавала. У 1947 годзе, яшчэ знаходзячыся ў радах Савецкай Арміі, Вісарый Гарбук цяжка захварэў. Трынаццаць гадоў давялося яму вандраваць па шпітальных, і цяпер ён цяжкай формай рэўматызму прыкаваны да ложка. Але воля чалавека мацнейшая за ўсё. В. Гарбук не здаўся, ён упарта змагаецца з хваробай, трэніруе пакучаным рэўматызмам рукі і ногі і ўжо дасягнуў многага: сам на мыліцах устае з ложка і падыходзіць да свайго рабочага стала. Ён знайшоў у сабе дастаткова сілы волі, каб зноў стаць у працоўны строй і быць карысным Радзіме. Цяпер уся яго радасць — у творчай працы, у літаратуры. Апавадзіў В. Гарбука друкуюцца ў часопісах «Беларусь», «Польмя», «Малодосць», «Вясёлка», «Работніца і сялянка», «Неман», у газетах «Учительская газета», «Настаўніцкая газета», «Чырвоная змена» і многіх іншых. Апавадзіў і многіх іншых. Апавадзіў польскім часопісе «Шчыягзнь».

Нядаўна ў выдавецтве «Беларусь» выйшла з друку і паступіла ў продаж кніга Вісарыя Гарбука «Не шукаю спакою». У сваіх апавадзінях аўтар піша аб мужнасці савецкіх людзей у гады Вялікай Айчыннай вайны, усяляе сённяшні дзень краіны, раскрывае гнілыя паворы капіталістычнага свету.

Вісарый Сцяпанавіч прымае актыўны ўдзел ў грамад-

24 лістапада спяўаюцца 50 год Вісарыю Гарбуку. Праўленне Саюза пісьменнікаў Беларусі паслала юбіляру прывітанне, у якім гаворыцца:

«Дарагі Вісарый Сцяпанавіч!

Горача вініцём Вас, нашага сабрата на яру, з 50-годдзем з дня нараджэння.

Нялёгі дэс напаткаў Вас, але Вы знайшлі ў сабе сілы мужа перамацаць нягоды, актыўна служыце народу свай літаратурнай творчасцю. Вашы апавадзіні, што палілююцца ў перыядычным друку і сабраны ў першым Вашым зборніку «Не шукаю спакою», карыстаюцца шырокай папулярнасцю ў чытачоў.

Мы радуемся Вашай творчай актыўнасці, ад усяго сэрца жадаем Вам бадзёрасці, далейшых творчых поспехаў».

Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы» таксама шчыра вініцце юбіляра — нашага актыўнага аўтара — і жадае яму здароўя, творчых поспехаў.

екім жыцці: на грамадскіх асновах працуе літкансультам пры краёвай газеце «Кавказская здравніца», прымае ўдзел у рабоце літаб'яднання, пасяджэнні якога адбываюцца на яго кватэры, гутарыць з рабочымі, піянерамі, пачынаючымі аўтарамі, якія прыходзяць да пісьменніка, выдае перапіску з многімі школамі Савецкага Саюза. Мне Вісарый Сцяпанавіч з радасным хваляваннем гаварыў яшчэ сёлёняй вясной, што ён марыць стаць камуністам. Мара яго збылася: нядаўна Пінцігорскі гарком КПСС прыняў Вісарыя Сцяпанавіча Гарбука кандыдатам у члены КПСС.

Вісарый Сцяпанавіч 50 гадоў. Ён у росквіце творчых сіл. Ад шчырага сэрца вініцце яго з пяцідзесяцігоддзем з дня нараджэння і жадаем добрага здароўя і далейшых поспехаў у літаратурнай працы.

М. ТАТУР.

У свеце навукі і тэхнікі

ПРАЗ ПОРЫ ГОДУ САВЕЦКІЯ САМАЛЕТЫ ЗНОУ АДПРАВІЛІСЯ У АНТАРКТЫДУ

Масквічы праводзілі гэтыя два «ІЛ-18» у далёкае падарожжа да берагоў Антарктыды. Самалёты даставіць на паўднёвапалярную станцыю Мірны 70 уздольнікаў Дэвятай савецкай антарктычнай экспедыцыі.

Савецкія турбавітавыя самалёты зноў пройдуць над снежнымі вяршынямі Паміра і Гімалаяў, над джунглямі Індыі і Бурмы, пакінуць за сабой Індыю і Ціхі акіяны, уваруцца ў ледзяную пустыню Антарктыды. На дваццаць пяць тысяч кіламетраў цягнецца паветраны мост паміж Паўночным і Паўднёвым паўшар'ямі, які праклалі савецкія лётчыкі два гады назад на самалётах «ІЛ-18» і грузавым «АН-10». За некалькі дзён яны зрабілі пералёт праз усе поры году.

У час першага пералёту самалёты рабілі пасадку ў Ташкенце, Дэлі, Рангуне, Джанкарце, Сіднеі, Крайстэрчы. Гэты пералёт з Масквы на шосты кантынент і назад стаў сенсацыяй.

Ці будзе сенсацыяй будучы пералёт? З пункту гледжання навізны факта, вядома, не. Але як пацвярдзілі магчымасці рабіць сістэматычна падобныя пералёты падзея гэта мае выключную важнасць.

Марк Іванавіч Швелеў, кіраўнік палярнай авіяцыі СССР, у нашай размове аб пералёце падкрэсліў, што калі б узнікла неабходнасць, дык паміж Масквой і Антарктыдай можна было б устанавіць рэгулярную паветраную сувязь.

Але ў гэтым пакуль няма патрэбы, — заўважыў ён. — Сучасны пералёт у адрозненне ад мінулага будзе складацца з 8 этапаў. У агульнай складанасці ўсё падарожжа ў адзін канец працягнецца на 50 лётных гадзін.

Дарэчы сказаць, з гэтых васьмі этапаў на чатырох, г. зн. да Джанкарты, Аэрафлот СССР у апошні час ужо ўстанавіў рэгулярную авіялінію.

5.200 кіламетраў ад новазеландскага горада Крайстэрча да Мірнага, безумоўна, найбольш склада-

ны ўчастак. Тут шлях нашых самалётаў у асноўным будзе праходзіць над Ціхім акіянам. Самае непрыемнае заключэнне ў тым, што з ледзянога мацерыка заўсёды дуоць моцныя ветры. У час пералёту з Крайстэрча ў Мірны мы, відаць, выкарыстаем ветлівае прапашэнне амерыканскіх палярнікаў, і нашы самалёты зробіць прамяжковую пасадку на аэрадроме станцыі Мак-Мерда.

Калі я запытаўся ў начальніка ўпраўлення палярнай авіяцыі Грамадзянскага паветранага флоту СССР Швелева, ці зроблены якія-небудзь канструктыўныя змены ў самалётах, якія ляцяць у Антарктыду, ён адказаў, што серыйныя «ІЛ-18» могуць ляцець і садзіцца ў любых кліматычных умовах. На машынах, прызначаных для гэтага трансантынентальнага пералёту, пастаўлены толькі дадатковыя бензабакі і некалькі дадатковых гірсакапічных прыбораў.

Турбавітавыя самалёты, відаць, прабудуць у Антарктыдзе месца. Разам з самалётамі «ІЛ-14», «ІЛ-2», «ЯК-12», якія пастаянна абслугоўваюць савецкія паўднёвапалярныя станцыі, «ІЛ-18» будучы выконваць розныя транспартныя работы.

Алег МАРСКОУ, карэспандэнт АДН.

РЭДАКЦЫЯНАЯ КАЛЕГІЯ.

НАШ АДРАС

Мінск, Ленінскі праспект, 77, Дом друку, Рэдакцыя газеты «Голас Радзімы».